

Cælio Calcagnino interprete.

CAPVT I.

X COLOIBVS hi simpli-
ces sunt, quicunque elementorū
naturam consequuntur, ignis puta,
aeris, aquæ, terræ. Nam aer & aqua
suapte ingenio alba sunt: ignis
contrâ, & Sol flauo colore censetur:
terra rursus natura sua alba est:
intinctionis autem causa sese multico-
lorem ostendit. Id confessum facit cinis.
Adulto enim humido tincturæ opif-
cis, albus redditur cinis: sed non planè
albus, quòd fumò scilicet intingatur, qui
niger existit. Ob id & lixiuium flauum
efficitur, eo scilicet, quod flammæ est,
& nigrum, in aquam colorem inuehente.
Atqui niger color consequitur elementa,
quoties inuicem commutantur. Reliqui
autem, medij scilicet colores, ex iis facillè
intelligi possunt, reciproca admisione
superueniente. Lucis autem deliquio fit
obscuritas. Tribus præterea niger color
nobis occurrit: vel cum planè quod vi-
detur, sua natura nigrum est: vel cum ab
iis, quæ visibilia sunt, nulla omnino lux
ad visum defertur. Quod enim non vi-
detur, cum locus ambiens videatur, speciem
præbet nigri. Occurrunt & alia omnia hu-
iusmodi nigra, à quibus & rara, & exi-
gua lux resilit: ob id & nigra apparent
vmbrae. Eodem modo aqua nigrescit, ex-
asperata, & fluctibus percita, cum scilicet
mare inhoruerit: lacescitur enim, &
incitata superficie, paucis in eam radiis
incidentibus, luce iam diuisa, ac dissi-
pata, vmbrosum ipsum nigrum se offert.
Nubes etiam, cum egregiè densa est, ead-
em ratione nigra existimatur. Ob hæc &
cum iis aqua & aer, non penetrante om-
nino luce, nigra itidem videntur, cum
profunditatem habeant, ob id quòd rari
admodum replodantur radij: siquidem
lucem, quæ in ipsis est, intercurrentes
particulæ, omnes nigra videntur obscu-
ritatis gratia. Quòd autem obscuritas non
sit color, sed lucis priuatio, haud sanè
difficile est ex alijs multis cognoscere,
cum ex eo præcipuè, quòd non est intel-
ligi, quanta, aut quali forma obscuritas
sub sensum cadat, ceu solèt reliqua visibilia.

Α Λ Α τῶν χρωμάτων ὄντων, ὅσα
ταῖς στοιχείοις συνακολουθεῖ· ὅς
πυρρὴ, καὶ ἀέρι, καὶ ὕδατι, καὶ
γῆ. ἀπὸ ὕδρ. γῆ καὶ ὕδαρ, καὶ ἑαυτῆ τῆ
οὐσφ λευκῆ· τὸ δὲ πῦρ καὶ ὁ ἥλιος, ξανθῶ.
καὶ ἡ γῆ δὲ, [δὲ] φύσφ λευκῆ παρὰ δὲ πλὴν
βαφῶν, πολὺ χροὸς φαίνεται. δὴλον δ' ὅτι
τῆς τέρους πῦρ ὄντι. ἐκκαυθεῖτος γῆ τῆ πλὴν
βαφῶν ποιοτικὸς ὕδρ, λευκὴ γίνεται· οὐ
παντελῶς δὲ, διὰ τὸ τῷ κριπῶν βεβῶσθαι,
μέλαν ὄντι. διὸ καὶ ἡ κοινὰ ξανθὴ γίνεται,
τῷ φλογρειοειδῶ καὶ μέλας ὄντι χροῶζοντος τὸ
ὑδρ. τὸ δὲ μέλαν χροῶμα συνακολουθεῖ
ταῖς στοιχείοις, εἰς ἀλλήλα μεταβάλλοισι. τὰ
δ' ἄλλα ἐκ τούτων ὁμοιωπῶ, τῆ μίξεσ κει-
ραννυμένων ἀλλήλοισ γίνετα. τὸ δὲ σκό-
τος, ἐκλείπεται τῷ φωτὸς γίνετα. περιγῆ γῆ
τὸ μέλαν ἡμῖν φαίνεται. ἢ γῆ ὅλας τὸ μὴ
ὀρεθόμερον ὅτι τῆ φύσφ μέλαν, ἢ ἀφ' ὧν
μὴδὲν ὅλας φέρεται ὥσπερ τὰς ἄλλαις.
τὸ γῆ μὴ ὀρεθόμερον, ὅταν ὁ ἀεὶ ἔχων τύπος
D ὀρεταί, φατωσίαν ποιεῖ μέλαν. φαί-
νετα δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἡμῖν ἅπαντα μέ-
λανα, ἀφ' ὅτων ἀρῶν καὶ ὀλίγων ἀνακλῶ-
ται τὸ φῶς. διὸ καὶ αἱ σκῆαι φαίνονται μέ-
λανα. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὕδρ, ὅταν τρα-
χυωθῆ, καὶ δῶσθαι ἢ τῆς θαλάσσης φέλιχη.
διὰ γῆ πλὴν τῆς ὕψρανείας τραχύτητα, ὅ-
λίγων τῶν ἀνγῶν παρασπίουσῶν καὶ δια-
E παυόμενον αὐτῷ φωτὸς, τὸ σκίερον μέλαν φαί-
νετα· καὶ τὸ νέφος, ὅταν ἢ πυκνὸν ἰσχυρῶς,
[μέλαν φαίνεται] διὰ τῆτο. καὶ τὰ αὐτὰ
δὲ πύτους καὶ τὸ ὕδρ καὶ ὁ ἀπρ, ὅταν ἢ
μὴ παντελῶς διαδιδων τὸ φῶς. καὶ γῆ ταῦ-
τα εἶ) δοκεῖ μέλανα, βῶδος ἔχοντα, διὰ
τὸ παντελῶς ἀνακλῶσθαι τὰς ἀκτῖ-
νας. τὰ γῆ μεταξὺ μέρει τῷ φωτὸς ἀμ-
F ἦσθ, ἅπαντα εἶ) δοκεῖ μέλανα, διὰ τὸ
σκότος, ὅτι δὲ τὸ σκότος οὐ χροῶμα, ἀλ-
λὰ σέρησις ὅτι φωτὸς, οὐ χαλιπὸν ἐξ
ἄλλων τε πολλῶν καταμαθεῖν, καὶ μά-
λιστα ἐκ τῆ μὴδὲ ἀδηθῶν εἶ) τὸ πυλίον
καὶ πῶν τε τῷ χροῶματι τετύχηκεν ὄν τὸ
σκότος, καὶ δῶσθαι ὅτι τῶν ἄλλων ὀρεθῶσθαι.
τὸ 3